

หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สายงานบริหารการศึกษา มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๒ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๑)

ด้วยมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะใดและการเลื่อนเป็นวิทยฐานะใด ต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิทยฐานะตามมาตรา ๔๒ ซึ่งผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ ผลการปฏิบัติงาน ประกอบกับมาตรา ๓๙ กำหนดให้ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด เป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นวิทยฐานะเริ่มต้นของตำแหน่ง

ดังนั้น เพื่อนำอัตราให้เป็นไปตามหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการขอมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญของตำแหน่งในสายงานบริหารการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ก.ค.ศ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนี้

หลักเกณฑ์

๑. ผู้ขอมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กรุงเทพมหานคร หรือ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่า อย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

๑.๒ มีภาระงานบริหารและการจัดการศึกษาเต็มเวลา

๑.๓ ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ในสายงานบริหารการศึกษาย้อนหลัง ๒ ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ

กรณีที่ ก.ค.ศ. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดต้องผ่านการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงาน ในหน้าที่เพื่อพัฒนาการศึกษา ผู้ยื่นต้องผ่านการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงานฯ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ก่อนยื่นคำขอรับการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้

๒. ผู้ขอต้องผ่านการประเมิน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ พิจารณาจากข้อมูลของบุคคลและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกสารหลักฐาน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ประวัติการรับราชการ (ก.พ. ๗)

ส่วนที่ ๒ คำรับรองของผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ ๓ เอกสารหลักฐานที่แสดงการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านที่ ๒ ด้านความรู้ความสามารถ พิจารณาจากผลงานงานในหน้าที่ และการพัฒนาตนเอง ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การเป็นผู้มีความสามารถในการบริหารและการจัดการศึกษา พิจารณาจากความสามารถในการบริหารงานทั่วไป การพัฒนาด้านวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการบริหารและการจัดการศึกษา พิจารณาจากการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ผลการทดสอบความรู้จากหน่วยงาน หรือสถาบันทางวิชาการที่ ก.ค.ศ. ให้การรับรอง การประมวลความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ การนำไปใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษา และการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ

ด้านที่ ๓ ด้านผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพในการบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการรายงานผลที่เกิดกับผู้เรียนและหรือผู้รับบริการ บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน ชุมชน และสังคม จำนวน ๑ เล่ม

ส่วนที่ ๒ ผลงานทางวิชาการ ต้องเป็น งานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการศึกษา หรือ ผลงานทางวิชาการซึ่งเป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาการบริหารและพัฒนาการจัดการศึกษา ที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญในหน้าที่ ไม่เกิน ๒ เรื่อง

ทั้งนี้ การประเมินด้านที่ ๑ ด้านที่ ๒ และด้านที่ ๓ ให้คณะกรรมการประเมินจากเอกสารหลักฐาน และประเมิน ณ สถานที่ปฏิบัติงานจริง

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

การตั้งคณะกรรมการประเมิน ให้ ก.ค.ศ. ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์เหมาะสม โดยประธานกรรมการต้องมีระดับตำแหน่ง หรือระดับตำแหน่งทางวิชาการ หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญพิเศษ หรือเทียบเท่า และกรรมการต้องมีระดับตำแหน่ง หรือมีระดับตำแหน่งทางวิชาการ หรือมีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ หรือเทียบเท่า โดยผู้ขอรับการประเมิน ๑ ราย ให้มีกรรมการประเมินจำนวน ๓ คน

๔. เกณฑ์การตัดสิน

ผู้ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องได้คะแนนแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

ด้านที่ ๒ ด้านความรู้ความสามารถ ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง ๓ คน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

ด้านที่ ๓ ด้านผลการปฏิบัติงาน ต้องได้คะแนนจากกรรมการแต่ละคน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผลการพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

ส่วนที่ ๒ ผลงานทางวิชาการ ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

คะแนนรวมเฉลี่ยส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

กรณีที่การประเมินด้านที่ ๓ ไม่ผ่านเกณฑ์ และคณะกรรมการมีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วยผลการพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการศึกษาและผลงานทางวิชาการอยู่ในวิสัยที่สามารถปรับปรุงได้ และ ก.ค.ศ. มีมติให้ปรับปรุง ให้ปรับปรุงได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ไม่เกิน ๖ เดือน และครั้งที่ ๒ ไม่เกิน ๓ เดือน

๕. การพิจารณาอนุมัติผลการประเมินเพื่อให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้อนุมัติ มีผลไม่ก่อนวันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วน

กรณีที่มีการปรับปรุงด้านที่ ๓ ให้อนุมัติได้ไม่ก่อนวันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับหนังสือที่ส่งรายละเอียดในการพัฒนาหรือปรับปรุงครบถ้วน สมบูรณ์ครั้งสุดท้าย

๖. ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จะต้องผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๗. เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณาผลการประเมินและมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ถือเป็นอันสิ้นสุด

๘. ให้ดำเนินการพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้โดยเคร่งครัด หากภายหลังตรวจสอบพบว่าการดำเนินการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ หรือมีการดำเนินการที่มีข้อบกพร่องใด ๆ ให้ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้ขอมีวิทยฐานะ ผู้รับรอง ผู้ประเมิน และผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นความผิดทางวินัย แล้วแต่กรณี

วิธีการ

๑. ให้ผู้ประสงค์ขอรับการประเมินยื่นคำขอได้ตลอดปี รอบปีละ ๑ ครั้ง โดยส่งคำขอ พร้อมทั้งผลการปฏิบัติงาน ด้านที่ ๑ ด้านที่ ๒ และด้านที่ ๓ จำนวน ๔ ชุด ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ถึงสำนักงาน ก.ค.ศ.

กรณีผู้ที่จะเกษียณอายุราชการให้ยื่นคำขอพร้อมทั้งผลการปฏิบัติงาน ด้านที่ ๑ ด้านที่ ๒ และด้านที่ ๓ จำนวน ๔ ชุด ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ถึงสำนักงาน ก.ค.ศ. ก่อนที่จะเกษียณอายุราชการไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

๒. ให้ส่วนราชการต้นสังกัดตรวจสอบคุณสมบัติและเอกสารหลักฐานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด และส่งสำนักงาน ก.ค.ศ. ดำเนินการต่อไป

๓. การตั้งคณะกรรมการประเมิน

ให้ ก.ค.ศ. ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์เหมาะสม โดยประธานกรรมการต้องมีระดับตำแหน่ง หรือระดับตำแหน่งทางวิชาการ หรือมีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญพิเศษ หรือเทียบเท่า และกรรมการต้องมีระดับตำแหน่ง หรือมีระดับตำแหน่งทางวิชาการ หรือมีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ หรือเทียบเท่า โดยผู้ขอรับการประเมิน ๑ ราย ให้มีกรรมการประเมิน จำนวน ๓ คน

๔. การประเมิน

๔.๑ ให้คณะกรรมการทั้ง ๓ คน ประเมินทั้ง ๓ ด้าน ณ สถานที่ปฏิบัติงานจริงของผู้ขอรับการประเมิน โดยให้คณะกรรมการบันทึกข้อสังเกตเกี่ยวกับจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ในเรื่องที่ประเมินของผู้ขอรับการประเมินไว้ในแบบประเมินด้วย

๔.๒ กรณีผลการประเมินทั้ง ๓ ด้าน มีคุณภาพสูงถึงเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด แต่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ผู้ขอรับการประเมินปรับปรุงผลการปฏิบัติงาน ด้านที่ ๓ ทั้ง ๒ ส่วน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และ ก.ค.ศ. มีมติให้ปรับปรุง ให้ผู้ขอรับการประเมินปรับปรุงผลการปฏิบัติงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ ภายในเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. แจ้งมติให้ส่วนราชการทราบ

เมื่อผู้ขอรับการประเมินปรับปรุงด้านที่ ๓ แล้ว ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. เสนอคณะกรรมการประเมินชุดเดิมตรวจและประเมินต่อไป

๔.๓ กรณีที่คณะกรรมการพิจารณารายละเอียดที่ปรับปรุงแล้ว แต่ผู้ขอรับการประเมินยังปรับปรุงไม่ครบถ้วนตามข้อสังเกต และเห็นควรให้มีการปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง และ ก.ค.ศ. มีมติให้ปรับปรุง ให้ปรับปรุงภายในเวลา ๓ เดือน นับแต่วันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. แจ้งมติให้ส่วนราชการต้นสังกัดทราบ

เมื่อผู้ขอรับการประเมินปรับปรุงด้านที่ ๓ แล้ว ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. เสนอคณะกรรมการประเมินชุดเดิมตรวจและประเมินต่อไป

ทั้งนี้ การปรับปรุงตามข้อ ๔.๒ และ ๔.๓ ต้องเป็นการปรับปรุงข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่ได้รายงานไว้ตามคุณสมบัติในข้อ ๑.๓

๔.๔ กรณีที่กรรมการประเมินคนเดิมไม่สามารถประเมินได้ด้วยเหตุผลใดก็ตาม ให้คณะกรรมการมอบกรรมการคนอื่นในคณะนั้นประเมินได้

๔.๕ กรณีผู้ขอรับการประเมินไม่ส่งผลการพัฒนาคุณภาพในการบริหารและการจัดการศึกษา และหรือผลงานทางวิชาการที่ปรับปรุงตามข้อสังเกตภายในเวลาที่กำหนด หรือส่งเกินเวลาที่กำหนด ถือว่าสละสิทธิ์

๔.๖ กรณี ก.ค.ศ. มีมติอนุมัติ ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. แจ้งมติดังกล่าวให้ส่วนราชการต้นสังกัด เพื่อดำเนินการแต่งตั้งต่อไป

๔.๗ กรณี ก.ค.ศ. มีมติไม่อนุมัติ ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. แจ้งมติดังกล่าวให้ส่วนราชการต้นสังกัด เพื่อดำเนินการแจ้งผู้ขอรับการประเมินทราบ

๕. การแต่งตั้งเพื่อให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

กรณี ก.ค.ศ. มีมติอนุมัติและผู้ขอรับการประเมินผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้งแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ และให้ได้รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๔ สำหรับผู้ที่รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำ ของอันดับ คศ. ๔ จะแต่งตั้งได้เมื่อได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๔ ไม่เกิน ๑ ขั้น และส่งสำเนาคำสั่ง จำนวน ๑ ชุด ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายในเวลา ๗ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง

๖. ให้ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในรอบระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับคำขอและเอกสารประกอบการประเมินทั้ง ๓ ด้าน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้แจ้งผู้ขอรับการประเมินทราบ และเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานบริหารการศึกษา ที่ขอรับการประเมิน เพื่อให้มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๑๓ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ ให้ดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จ